Boskalis
Dredging & Marine Experts

HALF-JAARBERICHT 2016

HALF-JAARBERICHT 2016

Transport van het jack-up platform Haven van Esbjerg in Denemarken naar Eydnhavn in Noorwegen door de Union Bear en de Union Princess.

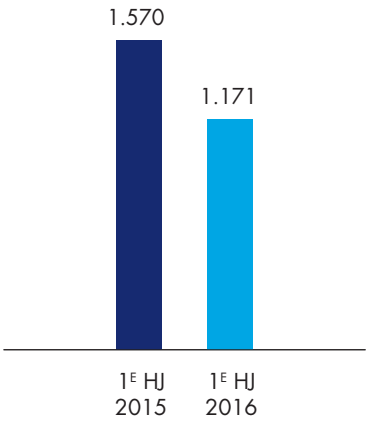

Boskalis
UNION PRINCESS
RESCUE ZONE

KERNCIJFERS

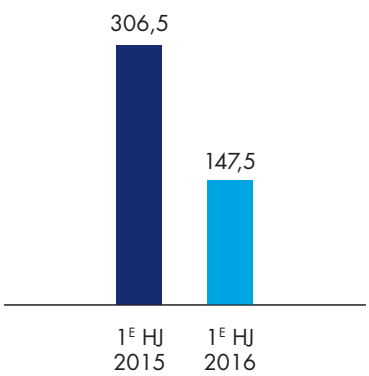
KERNCIJFERS	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Omzet	**1.171,3**	1.570,3	3.240,3
EBITDA*	**317,6**	500,1	884,7
Nettoresultaat van strategische deelnemingen	**-7,6**	30,0	43,3
Bedrijfsresultaat (EBIT)*	**182,4**	359,3	562,8
Nettowinst	**147,5**	306,5	440,2
Winst per aandeel (in EUR)	**1,17**	2,50	3,54
	30 juni 2016	30 juni 2015	Ultimo 2015
Orderportefeuille	**2.696,9**	2.962,9	2.490,0

* Ons aandeel in het nettoresultaat van de strategische deelnemingen is inbegrepen in de EBIT(DA).

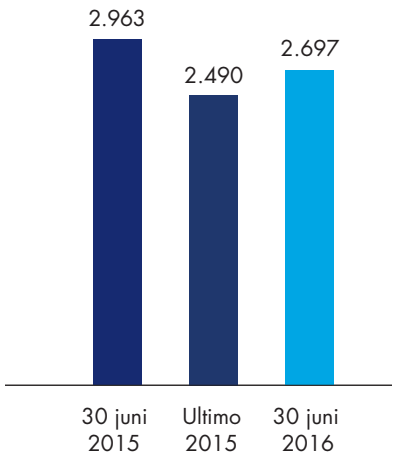
OMZET (in miljoenen EUR)

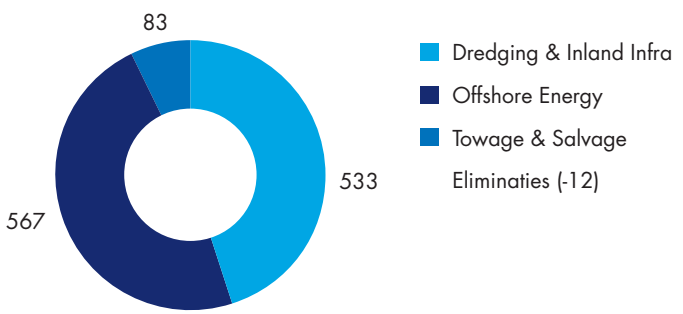
NETTOWINST (in miljoenen EUR)

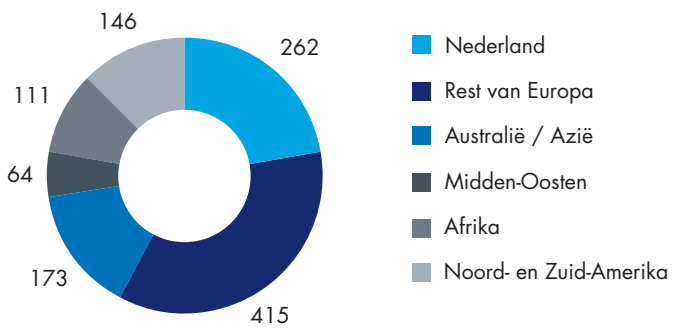
ORDERPORTEFEUILLE (in miljoenen EUR)

OMZET PER SEGMENT (in miljoenen EUR)

OMZET PER GEOGRAFISCH GEBIED (in miljoenen EUR)

HALF-JAARBERICHT 2016

Dit halfjaarbericht bevat mededelingen over toekomstverwachtingen. Deze mededelingen zijn gebaseerd op actuele verwachtingen, schattingen en projecties van het management van Boskalis en informatie die op dit moment beschikbaar is. De verwachtingen zijn onzeker en bevatten elementen van risico's die moeilijk te kwantificeren zijn en Boskalis geeft dan ook geen zekerheid dat de verwachtingen zullen worden gerealiseerd. Boskalis heeft niet de verplichting de in dit bericht vervatte mededelingen te actualiseren. Alle bedragen in dit bericht zijn in euro's (EUR), tenzij anders vermeld. Een aantal van de in dit bericht vermelde projecten is uitgevoerd in samenwerking met andere ondernemingen. Van dit bericht is een Engelse vertaling beschikbaar. In geval van verschillen tussen beide versies prevaleert de Nederlandse tekst. Dit halfjaarbericht is, evenals het Jaarverslag 2015, in te zien op www.boskalis.com.

INHOUDS-OPGAVE

De aanleg van het kunstmatige eiland Punta Pacifica 2 in Panama.

8 BERICHT VAN DE VOORZITTER

10 OPERATIONELE EN FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

16 OVERIGE FINANCIËLE INFORMATIE

18 OVERIGE ONTWIKKELINGEN

19 VOORUITZICHTEN

21 TUSSENTIJDSE GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE OVERZICHTEN OVER HET 1E HALFJAAR 2016

BERICHT VAN DE VOORZITTER

“Begin dit jaar hebben we reeds aangegeven dat we in zwaar weer zijn beland. Dalende prijzen van olie, gas en commodities vormden de donkere wolken aan de horizon die uiteindelijk ook laat-cyclische bedrijven als Boskalis raken. Het werkvolume in de markt is flink afgenomen en een terugval van omzet en resultaat zijn dan ook onontkoombaar.

Wij houden er rekening mee dat het huidige marktbeeld enkele jaren kan voortduren. Wij hebben daarom de noodzakelijke stappen gezet om de vlootomvang en -samenstelling op deze nieuwe realiteit aan te passen. Zoals eerder aangekondigd zullen wij in de periode 2016-2018 vierentwintig schepen uit de vaart nemen en daardoor van een groot aantal medewerkers afscheid moeten nemen. Dit zijn ingrijpende maatregelen die helaas noodzakelijk zijn om Boskalis ook op termijn gezond te houden.”

Peter Berdowski, CEO

Sleephopperzuiger Prins der Nederlanden.

RESULTAATONTWIKKELING

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. (Boskalis) heeft over het eerste halfjaar een nettowinst behaald van EUR 147,5 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 306,5 miljoen).

De omzet is ten opzichte van het eerste halfjaar met 25% afgenomen tot EUR 1,17 miljard (eerste halfjaar 2015: EUR 1,57 miljard). Daar waar in 2015 nog sprake was van een zeer druk eerste halfjaar, is het afgelopen halfjaar de omzet afgenomen als gevolg van de verslechterde marktomstandigheden.

De EBITDA is in het eerste halfjaar uitgekomen op EUR 317,6 miljoen en het bedrijfsresultaat (EBIT) op EUR 182,4 miljoen (EBITDA eerste halfjaar 2015: EUR 500,1 miljoen en EBIT: EUR 359,3 miljoen).

In het segment Dredging & Inland Infra is de omzet en het resultaat teruggelopen als gevolg van de zwakke markt-omstandigheden en de afronding van het Suezkanaal project dat vorig jaar substantieel bijdroeg. De vlootbezetting werd daarenboven negatief beïnvloed door een opschorting van de werkzaamheden op het project Pluit in Indonesië. De resultaten op de projecten in uitvoering waren redelijk tot goed.

Offshore Energy heeft, ondanks de marktomstandigheden en de als gevolg daarvan lagere omzet en vlootbezetting, toch nog een goed eerste halfjaar afgesloten. Ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar was de EBIT(DA) marge nagenoeg stabiel.

Begin april is de 50/50 joint venture van Boskalis en KOTUG voor het gezamenlijk voortzetten van de Europese havensleepdiensten geëffectueerd. Deze joint venture wordt vanaf het tweede kwartaal als deelneming verantwoord. Mede hierdoor is de omzet in het segment Towage & Salvage in het eerste halfjaar afgenomen ten opzichte van 2015. Salvage kende een druk begin van het jaar met diverse *emergency response* opdrachten maar door het ontbreken van grotere wrakopruimingsprojecten in uitvoering nam het resultaat per saldo af.

Onder IFRS moet de inbreng van SMIT Towage Northwest Europe in de joint venture met KOTUG worden verantwoord als een verkooptransactie van de ingebrachte activiteiten en een daarop volgende acquisitie van een minderheidsbelang. Deze 'verkoop' heeft in het eerste halfjaar geresulteerd in een boekwinst van EUR 37,0 miljoen na belastingen. Ons aandeel in het (gecorrigeerde) verlies van Fugro over het eerste halfjaar bedraagt EUR 27,9 miljoen.

De orderportefeuille, exclusief ons aandeel in de order-portefeuille van strategische deelnemingen, is aan het einde van het eerste halfjaar uitgekomen op EUR 2.697 miljoen (ultimo 2015: EUR 2.490 miljoen). De op 1 juli overgenomen offshore activiteiten van VolkerWessels worden pas vanaf het derde kwartaal in de orderportefeuille opgenomen.

MARKTONTWIKKELINGEN

De trends waarop het bedrijfsmodel van Boskalis is gebaseerd, blijven onverminderd van toepassing. Dit betreffen zowel de groei van de wereldbevolking als de toenemende welvaart. In een aantal regio's en markten waarin Boskalis actief is, ontwikkelen deze trends zich op de korte en middellange termijn minder gunstig en zijn de vooruitzichten onzeker. Boskalis blijft zich richten op marktsegmenten die op langere termijn structurele groei vertonen en ook op korte termijn kansen bieden: Energie (olie, gas en wind), Havens en Klimaatverandering-gerelateerde projecten (kust- en oeververdediging).

Er is terughoudendheid ten aanzien van investeringen in nieuwe grootschalige havens en offshore-gerelateerde projecten. Maar ondanks de tragere groei in zeevracht biedt de vraag naar grotere en diepere havens en bijbehorende infrastructuur voor grotere en dieper stekende (zee-)schepen kansen. Ook de vraag naar energie en de daarmee gepaard gaande toename van de offshore exploratie en productie, vaak in kwetsbare gebieden waardoor de noodzaak voor duurzame oplossingen toeneemt, is gunstig voor Boskalis. De toegenomen aandacht voor het klimaat en de daaruit voortvloeiende kansen op het gebied van offshore windmolen-parkprojecten heeft geleid tot een omvangrijke groeiende markt met interessante projecten. En voor de korte termijn is één van de positieve gevolgen van de lage olieprijs dat veel verouderde offshore olie- en gasplatforms nu definitief buiten bedrijf worden gesteld en ontmanteld (decommissioning).

Door de groeiende wereldbevolking blijft er een structurele vraag naar onze landaanwinning- en infra-activiteiten. Klimaatverandering noopt overheden in diverse werelddelen hun bevolking te beschermen tegen overstromingen en de stijgende zeewaterspiegel. Hierdoor is sprake van een structurele vraag naar samenhangende duurzame oplossingen.

OPERATIONELE EN FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

HOOFDPUNTEN EERSTE HALFJAAR 2016

- Omzet: EUR 1,17 miljard
- EBITDA: EUR 318 miljoen
- Nettowinst: EUR 148 miljoen
- Orderportefeuille: EUR 2,70 miljard

VOORUITZICHTEN

- Dredging: aanhoudend uitdagende marktomstandigheden met opwaarts potentieel voor de bezettingsgraad
- Offshore Energy: moeilijke omstandigheden, met name in de service-gerelateerde activiteiten
- Towage: relatief stabiele marktvolumes
- Winstverwachting: operationele winst tweede half jaar 2016 benadert winst eerste half jaar

OMZET

De omzet is in het eerste halfjaar met 25% afgenomen tot EUR 1.171 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 1.570 miljoen). Daar waar in 2015 nog sprake was van een zeer druk eerste halfjaar, is het afgelopen halfjaar de omzet in alle drie de divisies, vooral als gevolg van de vigerende marktomstandigheden, afgenomen. Gecorrigeerd voor (de)consolidatie- en valutakoerseffecten bedroeg de omzetdaling 23%.

In het segment Dredging & Inland Infra wordt de omzetafname verklaard door de zwakke marktomstandigheden en de afronding van het Suezkanaal project dat vorig jaar substantieel aan de omzet bijdroeg. Omzet en vlootbezetting werden daarenboven negatief beïnvloed door de opschorting van de werkzaamheden op het project Pluit in Indonesië.

Bij Offshore Energy verliep het eerste halfjaar naar omstandigheden goed met een relatief beperkte teruggang van de omzet.

In het segment Towage & Salvage wordt de omzetdaling in de eerste plaats verklaard door het wegvallen van de omzet van de Europese havensleepdiensten. Begin april zijn deze activiteiten ondergebracht in de strategische joint venture KOTUG SMIT Towage. Sedertdien wordt uitsluitend het aandeel in het resultaat van deze deelneming verantwoord. Bij Salvage nam de omzet, door het ontbreken van grotere wrakopruimingsprojecten af, daar waar vorig jaar twee grote projecten in uitvoering waren.

NAAR SEGMENT	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Dredging & Inland Infra	**533,0**	814,2	1.727,2
Offshore Energy	**567,0**	619,9	1.233,4
Towage & Salvage	**83,3**	133,6	294,9
Niet-gealloceerd en eliminaties	**-12,0**	2,6	-15,2
Totaal	**1.171,3**	1.570,3	3.240,3

NAAR GEOGRAFISCH GEBIED	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Nederland	**262,3**	362,7	640,2
Rest van Europa	**415,1**	282,2	779,3
Australië / Azië	**173,0**	313,4	540,1
Midden-Oosten	**64,1**	106,9	250,5
Afrika	**110,5**	332,9	615,3
Noord- en Zuid-Amerika	**146,3**	172,2	414,9
Totaal	**1.171,3**	1.570,3	3.240,3

RESULTAAT

Over het eerste halfjaar is een bedrijfsresultaat, inclusief ons aandeel in het nettoresultaat van strategische deelnemingen, vóór rente, belastingen, afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen (EBITDA) gerealiseerd van EUR 317,6 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 500,1 miljoen).

Het bedrijfsresultaat (EBIT) is met 49% afgenomen tot EUR 182,4 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 359,3 miljoen).

Inbegrepen in het resultaat is ons aandeel in het nettoresultaat van strategische deelnemingen. Dit was per saldo een verlies van EUR 7,6 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 30,0 miljoen positief). Deze afname wordt vooral verklaard door ons aandeel in het (gecorrigeerde) verlies van Fugro ter grootte van EUR 27,9 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 3,9 miljoen positief).

Bij Dredging & Inland Infra hebben de lagere omzet en daarmee samenhangende lagere materieelbezetting geresulteerd in een lager resultaat. De resultaten op de projecten in uitvoering c.q. in afwikkeling waren redelijk tot goed.

Offshore Energy heeft, ondanks de marktomstandigheden, en de als gevolg daarvan lagere omzet en vlootbezetting, toch nog een goed resultaat gerealiseerd. Ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar waren de marges nagenoeg stabiel.

Bij Towage & Salvage is het resultaat als gevolg van de deconsolidatie van de Europese havensleepactiviteiten, een lager resultaat bij enkele deelnemingen en het lagere activiteitenniveau bij Salvage, afgenomen.

De niet-gealloceerde groepskosten en -opbrengsten bedroegen per saldo EUR 13,3 miljoen negatief. Naast de gebruikelijke niet-toegewezen kosten van het hoofdkantoor zijn hierin inbegrepen een boekwinst op de KOTUG SMIT transactie (EUR 34,0 miljoen voor belasting) en ons aandeel in het verlies van Fugro (EUR 27,9 miljoen). In het eerste halfjaar 2015 was een positief resultaat van EUR 32,4 miljoen verantwoord op het belang in Fugro, waarvan EUR 28,5 miljoen een eenmalig herwaarderingsresultaat betrof.

SEGMENTENRESULTATEN (EBIT)*	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Dredging & Inland Infra	**63,2**	**152,6**	296,3
Offshore Energy	**107,7**	**158,6**	239,2
Towage & Salvage	**24,8**	**40,5**	79,1
Niet-gealloceerde groepskosten	**-13,3**	**7,6**	-51,8
Totaal	**182,4**	**359,3**	562,8

* Ons aandeel in het nettoresultaat van de strategische deelnemingen is inbegrepen in de EBIT(DA).

NETTOWINST

Het bedrijfsresultaat (EBIT) bedroeg EUR 182,4 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 359,3 miljoen). Na financieringslasten van per saldo EUR 15,0 miljoen, resulteert een winst voor belastingen van EUR 167,4 miljoen. De nettowinst toerekenbaar aan aandeelhouders bedroeg EUR 147,5 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 306,5 miljoen).

ORDERPORTEFEUILLE

De orderportefeuille, exclusief ons aandeel in de orderportefeuille van strategische deelnemingen, is aan het einde van het eerste halfjaar uitgekomen op EUR 2.697 miljoen (ultimo 2015: EUR 2.490 miljoen).

In de loop van het eerste halfjaar is voor per saldo EUR 1.235 miljoen aan nieuw werk aangenomen. Vermeldenswaardige projecten bij Dredging & Inland Infra betreffen de baggerwerkzaamheden voor de Fehmarnbelttunnel tussen Duitsland en Denemarken, de aanleg van kunstmatige eilanden bij Makassar (Indonesië), de aanleg van de Offshore Terminal Bremerhaven (Duitsland) en het versterken van de Waddenzeedijk van Texel en de Waddenzeedijk tussen Eemshaven en Delfzijl (Nederland). Bij Offshore Energy zijn, naast de reeds aangekondigde projecten, veel kleinere opdrachten evenals een logistical management contract voor Yamal LNG aangenomen.

Na afsluiting van het eerste halfjaar heeft Boskalis het Aberdeen Offshore Wind Farm contract verworven. De op 1 juli overgenomen overgenomen offshore activiteiten van VolkerWessels worden eveneens vanaf deze datum in de portefeuille opgenomen.

ORDERPORTEFEUILLE	30 JUNI 2016	ULTIMO 2015	30 JUNI 2015
(in miljoenen EUR)			
Dredging & Inland Infra	**1.895,0**	1.506,9	1.722,1
Offshore Energy	**785,1**	975,2	1.204,2
Towage & Salvage	**16,8**	7,9	36,6
Totaal	**2.696,9**	2.490,0	2.962,9

DREDGING & INLAND INFRA

Aanleg, onderhoud en verdiepen van havens en vaarwegen, landaanwinning, kust- en rivieroeverbescherming, rotsfragmentatie onder water en het delven van grondstoffen gebruikmakend van baggertechnieken. Aanleg van (spoor-)wegen, bruggen, dammen, viaducten en tunnels inclusief grondverzet, grondverbetering en -sanering in met name Nederland.

DREDGING & INLAND INFRA	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Omzet	**533,0**	814,2	1.727,2
EBITDA*	**111,6**	203,0	400,4
Nettoresultaat van strategische deelnemingen	**1,1**	1,1	2,9
Bedrijfsresultaat (EBIT)*	**63,2**	152,6	296,3
Orderportefeuille per ultimo	**1.895,0**	1.722,1	1.506,9

* Ons aandeel in het nettoresultaat van de strategische deelnemingen is inbegrepen in de EBIT(DA).

OMZET

De omzet in het segment Dredging & Inland Infra bedroeg EUR 533,0 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 814,2 miljoen).

OMZETVERDELING NAAR MARKT	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Nederland	**195,0**	210,8	455,2
Rest van Europa	**137,2**	135,1	287,9
Rest van de wereld	**200,8**	468,3	984,1
Totaal	**533,0**	814,2	1.727,2

Nederland
In het eerste halfjaar bedroeg de omzet in Nederland EUR 195,0 miljoen. Er is veel werk verzet rond de diverse Ruimte voor de Rivier projecten en hebben in het bijzonder de projecten SAAone (snelweg A1-A6) evenals Buitenring Parkstad Limburg goed aan de omzet bijgedragen. De aanleg van het natuureiland Marker Wadden, in opdracht van Natuurmonumenten, in het Markermeer verloopt voorspoedig. Daarnaast is een groot aantal middelgrote en kleinere infrastructurele projecten in uitvoering.

Rest van Europa
De omzet in Europa buiten Nederland kwam uit op EUR 137,2 miljoen. In de thuismarkten (Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Zweden en Finland) is druk gewerkt aan diverse havengerelateerde kapitaal- en onderhoudsprojecten en zijn baggerwerkzaamheden uitgevoerd voor verschillende offshore windparken.

Rest van de wereld
Buiten Europa is de omzet ten opzichte van de eerste helft van 2015 fors afgenomen tot EUR 200,8 miljoen. Deze afname wordt hoofdzakelijk verklaard door het wegvallen van het Suezkanaal project, dat vorig jaar substantieel aan de omzet bijdroeg, in combinatie met een markt waar volumes onder druk staan. Bovendien zijn de werkzaamheden op het lopende project Pluit in Jakarta Bay opgeschort als gevolg van een dispuut tussen de overheid en de opdrachtgever. In het eerste halfjaar was Boskalis actief in onder andere Indonesië (Jakarta Bay), Australië (Melbourne), Koeweit, Mexico (diverse havengerelateerde werkzaamheden) en Panama (kunstmatige eiland Punta Pacifica 2).

VLOOTONTWIKKELING

De bezetting van de hopper- en cuttervloot is, overeenkomstig het werkaanbod en als gevolg van reparaties, aanzienlijk lager geweest dan vorig jaar. De hoppervloot had een effectieve bezetting op jaarbasis van 25 weken (eerste halfjaar 2015: 44 weken) en de cuttervloot van 10 weken (eerste halfjaar 2015: 48 weken).

In het licht van de marktomstandigheden is, na het voltooien van een vlootrationalisatiestudie, begin juli bekendgemaakt dat in de periode 2016-2018 tien baggerschepen uit de vaart zullen worden genomen. Het betreft onder meer sleephopperzuigers en snijkopzuigers. Dit zal door het slopen, verkopen en/of opleggen van schepen worden gerealiseerd.

SEGMENTRESULTAAT

In het eerste halfjaar is een EBITDA gerealiseerd van EUR 111,6 miljoen en een bedrijfsresultaat van EUR 63,2 miljoen (eerste halfjaar 2015 respectievelijk EUR 203,0 miljoen en EUR 152,6 miljoen).

De resultaten op baggerprojecten in uitvoering waren redelijk tot goed en de Nederlandse Inland Infra activiteiten hebben positief bijgedragen aan het resultaat. Daartegenover, en in het bijzonder in vergelijking met vorig jaar, heeft de aanzienlijk lagere bezetting van het materieel het resultaat gedrukt. De afwikkeling van projecten die reeds eerder technisch zijn afgerond heeft ook dit halfjaar positief bijgedragen aan het resultaat, zij het in mindere mate dan in voorgaande jaren. Het betreft hier met name afwikkelresultaten op projecten in Australië, Afrika en het Midden-Oosten.

ORDERPORTEFEUILLE

De orderportefeuille per 30 juni is toegenomen tot EUR 1.895 miljoen (ultimo 2015: EUR 1.507 miljoen).

De regio Rest van Europa kende de grootste toename, hetgeen te verklaren is door het Fehmarnbelttunnel project. Ten behoeve van deze verbinding tussen Denemarken en Duitsland zal Boskalis in joint venture verband een tunnelsleuf in de zeebodem over een afstand van 16 kilometer gaan baggeren. Het gebaggerde materiaal zal worden hergebruikt voor de aanleg van een nieuw recreatie- en natuurgebied aan de Deense kant van de Fehmarnbelt. De joint venture zal tevens een nieuwe werkhaven aanleggen ten behoeve van een werf voor de fabricage van de tunneldelen. De uitvoering van het project zal op zijn vroegst starten in 2018, nadat de vereiste milieuvergunningen door de Duitse overheid zijn verstrekt.

Het installeren van kabels ten behoeve van een windmolenpark door kabellegschip Ndurance.

In het eerste halfjaar is voor, per saldo, EUR 921 miljoen aan nieuw werk aangenomen. Naast het Fehmarnbelttunnel contract en reeds aangekondigde projecten in Duitsland (Offshore Terminal Bremerhaven), Nederland (Waddenzeedijk van Texel en Waddenzeedijk tussen Eemshaven en Delfzijl) en Indonesië (aanleg van eilanden), zijn diverse haven-gerelateerde projecten aangenomen in onder meer Zuid-Korea, Mexico en Colombia, evenals veel kleinere werken in Nederland.

ORDERPORTEFEUILLEVERDELING NAAR MARKT	30 JUNI 2016	ULTIMO 2015	30 JUNI 2015
(in miljoenen EUR)			
Nederland	**732,9**	747,1	728,5
Rest van Europa	**578,9**	219,8	221,6
Rest van de wereld	**583,2**	540,0	772,0
Totaal	**1.895,0**	1.506,9	1.722,1

OFFSHORE ENERGY

Offshore bagger- en steenstortwerken, zwaar transport, hijswerk en installatie, duik- en ROV-diensten ten behoeve van de ontwikkeling, aanleg, onderhoud en ontmanteling van olie- en LNG-import/exportfaciliteiten, offshore platforms, pijpleidingen en kabels en offshore windmolenparken.

OFFSHORE ENERGY	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Omzet	**567,0**	619,9	1.233,4
EBITDA*	**190,5**	242,9	418,4
Nettoresultaat van strategische deelnemingen	**0,1**	5,4	7,0
Bedrijfsresultaat (EBIT)*	**107,7**	158,6	239,2
Orderportefeuille per ultimo	**785,1**	1.204,2	975,2

* Ons aandeel in het nettoresultaat van de strategische deelnemingen is inbegrepen in de EBIT(DA).

OMZET

De omzet in het segment Offshore Energy is uitgekomen op EUR 567,0 miljoen (eerste helft van 2015: EUR 619,9 miljoen).

Marine Contracting, waar ook de *long term* Heavy Marine Transport activiteiten van Dockwise, evenals de Transport & Installatie projecten deel van uitmaken, had een druk eerste halfjaar. De belangrijkste projecten betroffen het transporteren en installeren van funderingen voor offshore windturbines op de projecten Veja Mate en Wikinger en het transport en de installatie van modules voor de Hebron en Clair Ridge ontwikkelingen in respectievelijk Canada en het Verenigd Koninkrijk.

Subsea Contracting kende een rustig eerste halfjaar, met steenstortwerkzaamheden voor onder meer het Veja Mate offshore wind project.

Bij Logistical Management is de afgelopen paar jaar heel veel werk verricht rond de LNG ontwikkelingen in Australië. In het eerste halfjaar is het aantal transporten met het afronden van de werkzaamheden op Wheatstone teruggelopen en naar verwachting wordt Ichthys later dit jaar voltooid.

Bij Marine Services zijn de gevolgen van de verslechterde marktomstandigheden duidelijk voelbaar. Bij *wet towage* is sprake van een grote druk op bezetting en prijzen. Voor de *short term* Heavy Marine Transport activiteiten van Dockwise geldt hetzelfde. Het overige materieel, inclusief de drijvende bokken, waren in het eerste halfjaar, weliswaar tegen vaak lagere prijzen, goed bezet.

Bij Subsea Services staan de activiteiten onverminderd onder druk als gevolg van de moeilijke marktomstandigheden. Dit kon ten dele worden opgevangen door materieel in te zetten op eigen *decommissioning* en offshore wind- en munitieruimingsprojecten in Europa, evenals door de stabiele activiteiten in het Midden-Oosten.

VLOOTONTWIKKELING

De Dockwise vloot had in het eerste halfjaar een bezetting van 67% (eerste halfjaar 2015: 84%). De N-klasse schepen waren goed bezet; de valpijpschepen en DSV's hadden een redelijke bezetting.

In het licht van de marktomstandigheden is, na het voltooien van de vlootrationalisatiestudie ook voor deze divisie begin juli bekendgemaakt dat in de periode 2016-2018 veertien schepen uit de vaart zullen worden genomen. Het betreft onder meer *anchor handling tugs, ocean going tugs* en zware-ladingschepen. Dit zal door het slopen, verkopen en/of opleggen van schepen worden gerealiseerd.

Om goed in te kunnen spelen op de kansen in de offshore windmarkt is Boskalis gestart met de ontwikkeling van een kraanschip. Eén van de bestaande F-klasse zware ladingschepen zal hiervoor worden gemodificeerd en voorzien worden van onder andere *dynamic positioning*, additionele accommodatie en een zware kraaninstallatie met een hefvermogen van 3.000 ton. Met deze oplossing krijgt Boskalis de beschikking over een uniek installatieschip door de combinatie van de grote hoeveelheid dekruimte voor het transport en een groot hefvermogen voor de installatie van funderingen. Het schip zal tevens inzetbaar zijn voor transport- en installatiewerkzaamheden in de olie- en gasindustrie, *decommissioning* en bergingsopdrachten. Rekening houdend met de *engineering* en voorbereidingsperiode zal het schip zal naar verwachting vanaf eind 2017 inzetbaar zijn.

SEGMENTRESULTAAT

In het eerste halfjaar is de EBITDA uitgekomen op EUR 190,5 miljoen en het bedrijfsresultaat op EUR 107,7 miljoen (eerste halfjaar 2015 respectievelijk EUR 242,9 miljoen en EUR 158,6 miljoen).

De verslechterde marktomstandigheden in de olie- en gassector hebben met name gevolgen gehad voor de resultaten binnen de *services* bedrijfsonderdelen, waar de korte termijn gerichte *wet towage* en *short term* Heavy Marine Transport activiteiten het meest onder druk staan.

Inbegrepen in het resultaat is ons aandeel in het nettoresultaat van strategische deelnemingen, met name VBMS en Asian Lift. De bijdrage vanuit deze activiteiten bedroeg EUR 0,1 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 5,4 miljoen). VBMS had een matig eerste halfjaar, vooral door verschuiving van de uitvoering van projecten naar het tweede halfjaar, waarvoor de vooruitzichten dan ook veel gunstiger zijn. Met ingang van het derde kwartaal worden de activiteiten van VBMS volledig geconsolideerd. De deelneming Asian Lift in Singapore blijft last hebben van de teruggelopen vraag en de daardoor veroorzaakte druk op bezetting en prijzen.

ORDERPORTEFEUILLE

De orderportefeuille per 30 juni, exclusief ons aandeel in de orderportefeuille van strategische deelnemingen, bedroeg EUR 785,1 miljoen (ultimo 2015: EUR 975,2 miljoen).

In het eerste halfjaar is voor, per saldo, EUR 377 miljoen aan werk aangenomen. Naast reeds aangekondigde projecten in Abu Dhabi (pijpleiding *trenching* en *backfilling*) en het transport van diverse modules voor het Johan Sverdrup project, heeft Logistical Management een contract aangenomen voor drie transporten voor het Yamal LNG project.

Na afsluiting van het eerste halfjaar heeft Boskalis het Aberdeen Offshore Wind Farm contract verworven met een waarde van ruim EUR 100 miljoen. De op 1 juli overgenomen offshore activiteiten van VolkerWessels worden eveneens vanaf deze datum in de portefeuille opgenomen.

SMIT Salvage verleent assistentie aan het slagzij makende en op drift geraakte RoRo carrier Modern Express in de Golf van Biskaje.

TOWAGE & SALVAGE

Towage: *sleepdiensten en af- en ontmeren van zeeschepen in havens en bij offshore terminals, beheer en onderhoud boven en onder de waterlijn van onshore en offshore olie- en gasterminals en aanverwante maritieme en managementdiensten.*

Salvage: *assistentie verlenen aan schepen in nood, wrakopruiming, milieuzorg en advisering.*

TOWAGE & SALVAGE	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Omzet	**83,3**	133,6	294,9
EBITDA*	**29,5**	49,0	96,2
Nettoresultaat van strategische deelnemingen	**19,1**	19,6	36,3
Bedrijfsresultaat (EBIT)*	**24,8**	40,5	79,1
Orderportefeuille per ultimo	**16,8**	36,6	7,9

* Ons aandeel in het nettoresultaat van de strategische deelnemingen is inbegrepen in de EBIT(DA).

OMZET

De omzet in het segment Towage & Salvage is in het eerste halfjaar afgenomen tot EUR 83,3 miljoen (eerste helft van 2015: EUR 133,6 miljoen). Deze afname wordt mede verklaard door de verdere uitvoering van de Towage strategie, waarbij de havensleepactiviteiten volledig in joint ventures zijn ondergebracht. Begin april is de joint venture met KOTUG voor het gezamenlijk voortzetten van de Europese havensleepdiensten geëffectueerd. Met ingang van het tweede kwartaal 2016 zijn de Europese havensleepactiviteiten gedeconsolideerd en wordt ons aandeel in het resultaat van de nieuwe joint venture KOTUG SMIT Towage verantwoord onder het resultaat uit joint ventures en geassocieerde deelnemingen.

SMIT Salvage is het jaar begonnen met een aantal indrukwekkende en succesvolle *emergency response* opdrachten, zoals de redding van een op drift geraakte RoRo carrier in de Golf van Biskaje en het vlottrekken van een 19.000 TEU containerschip op de Elbe, nabij de haven van Hamburg in Duitsland. In tegenstelling tot vorig jaar zijn er geen grote wrakopruimingsprojecten in uitvoering geweest, dan wel in portefeuille. Derhalve nam de Salvage-omzet met circa 30% af.

SEGMENTRESULTAAT

De EBITDA van het segment Towage & Salvage bedroeg EUR 29,5 miljoen en het bedrijfsresultaat EUR 24,8 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 49,0 miljoen respectievelijk EUR 40,5 miljoen). Bij Salvage is het resultaat, evenals in de vergelijkbare periode vorig jaar, positief beïnvloed door opbrengsten uit de financiële afwikkeling van eerder uitgevoerde bergingsprojecten.

Inbegrepen in het resultaat is ons aandeel in het nettoresultaat van strategische deelnemingen, met name Smit Lamnalco, Keppel Smit Towage, Saam Smit Towage en, met ingang van het tweede kwartaal, KOTUG SMIT Towage. De bijdrage vanuit deze activiteiten bedroeg EUR 19,1 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 19,6 miljoen). De resultaatbijdrage van Keppel Smit Towage bleef achter door een onder druk staande markt in de regio Singapore.

ORDERPORTEFEUILLE

De omvang van de orderportefeuille, exclusief ons aandeel in de orderportefeuille van strategische deelnemingen, bedroeg per 30 juni EUR 16,8 miljoen (ultimo 2015: 7,9 miljoen). In het eerste halfjaar is voor per saldo EUR 66 miljoen aan werk aangenomen. De orderportefeuille heeft uitsluitend betrekking op het bedrijfsonderdeel Salvage.

HOLDING EN ELIMINATIES

Niet-toegewezen activiteiten hoofdkantoor.

HOLDING EN ELIMINATIES	1E HJ 2016	1E HJ 2015	2015
(in miljoenen EUR)			
Omzet(-eliminaties)	**-12,0**	2,6	-15,2
EBITDA*	**-14,0**	5,2	-30,3
Nettoresultaat van strategische deelnemingen	**-27,9**	3,9	-2,8
Bedrijfsresultaat (EBIT)*	**-13,3**	7,6	-51,8

* Ons aandeel in het nettoresultaat van de strategische deelnemingen is inbegrepen in de EBIT(DA).

SEGMENTRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat omvat vooral de gebruikelijke niet-toegewezen kosten van het hoofdkantoor, evenals een aantal niet-toegewezen (veelal eenmalige) baten en lasten.

Het belang in Fugro wordt in het segment Holding & Eliminaties verantwoord als 'geassocieerde deelneming'. Uit hoofde van dit belang is in het eerste halfjaar een negatief resultaat verantwoord van EUR 27,9 miljoen voor ons aandeel in het (gecorrigeerde) verlies van Fugro (eerste halfjaar 2015: positief resultaat van EUR 32,4 miljoen, inclusief een eenmalige herwaarderingswinst van EUR 28,5 miljoen).

Onder IFRS moet de inbreng van SMIT Towage Northwest Europe in de joint venture met KOTUG worden verantwoord als een verkooptransactie van groepsmaatschappijen, gevolgd door de acquisitie van een deelneming in een joint venture. De 'verkoop' van SMIT Towage Northwest Europe heeft geresulteerd in een boekwinst van EUR 34,0 miljoen voor- en EUR 37,0 miljoen na belastingen.

OVERIGE FINANCIËLE INFORMATIE

De aanleg van de Marker Wadden in het Markermeer.

Over het eerste halfjaar bedroeg het totaal van de afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen EUR 135,2 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 140,8 miljoen).

Ons aandeel in het nettoresultaat van strategische deelnemingen bedroeg EUR 7,6 miljoen negatief (eerste halfjaar 2015: EUR 30,0 miljoen positief). Dit resultaat betreft met name ons aandeel in de resultaten van Smit Lamnalco, VBMS, de Singaporese samenwerkingsverbanden met Keppel (Keppel Smit Towage, Maju Maritime en Asian Lift), Saam Smit Towage, KOTUG SMIT Towage (vanaf Q2 2016) en Fugro (vanaf Q1 2015). Inbegrepen in het 2016 resultaat is een negatief resultaat van EUR 27,9 miljoen voor ons aandeel in het (gecorrigeerde) verlies van Fugro.

De belastinglast in het eerste halfjaar bedroeg EUR 18,9 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 37,4 miljoen). De belastingdruk, exclusief resultaat strategische deelnemingen, kwam uit op 10,8%, daar waar deze in het eerste halfjaar 2015, gecorrigeerd voor de herwaardering op het belang Fugro, 13,1% was. De lagere belastingdruk is het gevolg van het feit dat een groter deel van de projectresultaten is gerealiseerd in landen met lagere belastingtarieven c.q. vrijgesteld is van belasting-heffing en doordat op de boekwinst voortvloeiend uit de inbreng van activiteiten voor de KOTUG SMIT Towage joint venture een positief belastingeffect heeft.

INVESTERINGEN EN BALANS

In het eerste halfjaar is voor EUR 99,6 miljoen geïnvesteerd in materiële vaste activa (eerste halfjaar 2015: EUR 79,0 miljoen). Naast de gebruikelijke periodieke *dry dockings* waren er vooral binnen de Dredging divisie enkele vermeldenswaardige investeringen. In het eerste halfjaar is veel werk verricht aan de nieuwbouw van een jumbo backhoe dredger (Magnor), een water injection dredger (Terra Plana) en een megacutter (Helios). In het eerste halfjaar zijn zowel de Magnor als Terra Plana opgeleverd en in gebruik genomen. In het eerste halfjaar is voor EUR 0,8 miljoen gedesinvesteerd.

De investeringsverplichtingen voor materiële vaste activa per einde halfjaar zijn afgenomen tot EUR 97 miljoen (eind 2015: EUR 108 miljoen). Deze verplichtingen betreffen hoofdzakelijk de in aanbouw zijnde megacutter.

In het eerste halfjaar heeft Boskalis in het kader van het keuzedividend over 2015 EUR 55,8 miljoen aan dividend in contanten uitbetaald (2015: EUR 47,6 miljoen). Dit betrof circa 28% van het dividend. De overige 72% is, op basis van de keuze van aandeelhouders, uitgekeerd in de vorm van aandelen. Daarbij zijn 4.449.790 nieuwe gewone aandelen uitgegeven, waarmee het totale aantal uitstaande gewone aandelen Boskalis thans 130.076.852 bedraagt.

Boskalis heeft een belang in de (certificaten van) aandelen van Fugro N.V. van 28,6%. Dit belang wordt verantwoord als 'geassocieerde deelneming'. De boekwaarde van het belang in Fugro op 30 juni 2016 bedroeg EUR 356,4 miljoen (EUR 14,75 per aandeel Fugro).

De cashflow over het eerste halfjaar bedroeg EUR 283,7 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 447,0 miljoen). In het kader van de KOTUG SMIT transactie heeft Boskalis EUR 90 miljoen aan liquide middelen ontvangen. De betaling van de acquisitieprijs voor Strabag resulteerde in een uitstroom van liquide middelen van EUR 71 miljoen.

De liquiditeiten per 30 juni bedroegen EUR 506,7 miljoen (eind 2015: EUR 766,7 miljoen). De solvabiliteit is verder toegenomen tot 61,8% (eind 2015: 56,3%).

De rentedragende schulden bedroegen per 30 juni EUR 743,1 miljoen, waarvan EUR 5,5 miljoen is verantwoord onder aangehouden voor verkoop. De netto-schuldpositie is uitgekomen op EUR 191,9 miljoen. Ultimo 2015 was de bruto-schuldpositie EUR 968,5 miljoen en de netto-schuldpositie EUR 171,2 miljoen.

De rentedragende bruto-schuldpositie bestaat nagenoeg uitsluitend uit langlopende US Private Placements (USPP's). Boskalis heeft voor EUR 693 miljoen aan USPP's uitstaan (ongewijzigd), waarvan EUR 292 miljoen (USD 325 miljoen) niet is geswapped naar euro's. De USPP's hebben een resterende looptijd die varieert van één tot zeven jaar (2017 tot 2023). Daarnaast beschikt Boskalis over een gesyndiceerde bankenfaciliteit met een omvang van EUR 600 miljoen. Op 30 juni werd niet getrokken onder de faciliteit. In het eerste halfjaar is een bedrag van EUR 199 miljoen afgelost op de faciliteit. Deze bestaat uit een *revolving multi-currency* kredietfaciliteit met een looptijd tot 2021.

Boskalis heeft met het bankensyndicaat en de USPP-kredietverschaffers afspraken gemaakt over een aantal convenanten waaraan Boskalis moet voldoen. Per 30 juni 2016 wordt hieraan ruimschoots voldaan. De belangrijkste convenanten zijn de nettoschuld : EBITDA ratio, met een limiet van 3, en de EBITDA : nettorente ratio met een minimum van 4. Per 30 juni 2016 was de nettoschuld : EBITDA ratio 0,5 en de EBITDA : nettorente ratio 21,2.

BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Het jaarverslag 2015 van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. geeft een overzicht van het risicobeheer binnen Boskalis en beschrijft de belangrijkste risicocategorieën: strategische en marktrisico's, operationele risico's, financiële risico's, overige risico's zoals het niet naleven van wet- en regelgeving en risico's ten aanzien van financiële verslaglegging alsmede het interne risicobeheer- en controlesystemen. Voor meer informatie zie pagina's 49-54 van het Jaarverslag 2015 of het online jaarverslag http://jaarverslagen.boskalis.com.

De belangrijkste risico's zijn ook van toepassing op het lopende boekjaar. In de tweede helft van 2016 zal de mate waarin nieuwe projecten worden verworven en de daarbij behorende commerciële voorwaarden grotendeels worden bepaald door de algemeen heersende economische omstandigheden in de voor Boskalis relevante geografische markten en in het bijzonder de gang van zaken in de markten voor dienstverleners aan de olie- en gassector.

OVERIGE ONTWIKKELINGEN

VOLKERWESSELS OFFSHORE ACTIVITEITEN

Op 1 juli is de overname van de maritieme en offshore windenergie-gerelateerde activiteiten van VolkerWessels afgerond. De overname betreft Stemat, VSI (Volker Stevin International) en de resterende aandelen VBMS, waarin Boskalis al een belang had van 50%. Met deze transactie is een overnameprijs gemoeid van EUR 180 miljoen. Door de liquiditeiten waarover de betrokken vennootschappen beschikten en als gevolg van de volledige consolidatie van VBMS was het effect op de netto-schuldpositie op de overnamedatum beperkt tot EUR 78 miljoen. De activiteiten worden vanaf het derde kwartaal in de resultaten van Boskalis geconsolideerd.

SMIT AMANDLA MARINE

Boskalis heeft een overeenkomst getekend voor de verkoop van haar 70% belang in SMIT Amandla Marine. SMIT Amandla Marine verleent een verscheidenheid aan maritieme diensten in Zuidelijk Afrika en maakt thans deel uit van de Offshore Energy divisie. Verwacht wordt dat de transactie in het vierde kwartaal wordt geëffectueerd, nadat aan alle voorwaarden is voldaan.

FINANCIËLE AGENDA 2016-2017

18 augustus	Publicatie halfjaarcijfers 2016
11 november	Trading update derde kwartaal 2016
8 maart	Publicatie jaarcijfers 2016
10 mei	Trading update eerste kwartaal 2017
10 mei	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
17 augustus	Publicatie halfjaarcijfers 2017
10 november	Trading update derde kwartaal 2017

De Union Bear markeert met bluswaterfonteinen de succesvolle installatie van het prototype van The Ocean Cleanup op de Noordzee. Boskalis is een van de hoofdsponsors van deze test.

VOORUITZICHTEN

Het algemene marktbeeld voor de komende periode zal naar verwachting gekenmerkt blijven door lagere werkvolumes en druk op de bezetting en marges. Bij Dredging & Inland Infra ligt de nadruk op het veiligstellen van bezetting tegen verantwoorde projectrisico's. Bij Offshore Energy biedt een aantal lange termijn contracten en reeds aangenomen werk voor een deel van de vloot stabiliteit, maar de spotmarkt-gerelateerde transportactiviteiten en subsea services ervaren druk op bezetting en marge. De offshore windmarkt biedt ook nieuwe kansen, mede door de recent geacquireerde offshore activiteiten van VolkerWessels. Bij Towage zijn nu alle activiteiten in joint ventures ondergebracht. Marktvolumes zijn relatief stabiel, maar ook hier is de verwachting dat de concurrentie bij met name de olie- en gasgerelateerde diensten zoals terminal services verder zal toenemen.

Het vlootrationalisatieprogramma zal in de komende twee jaar worden uitgevoerd. Hierbij worden schepen uit de vaart genomen en komen 650 arbeidsplaatsen te vervallen. Daarnaast zal er nog kritisch gekeken worden naar het verlagen van de kosten van het wereldwijde kantorennetwerk.

Uitgaande van de vlootplanning en werken in portefeuille, en onvoorziene omstandigheden voorbehouden, verwacht de Raad van Bestuur dat de operationele winst in het tweede half jaar 2016 de operationele winst van het eerste half jaar zal benaderen.

Voor 2016 wordt een investeringsbedrag van circa EUR 200 miljoen verwacht, exclusief acquisities. Dit zal uit de eigen kasstroom worden gefinancierd. De financiële positie van Boskalis is zeer solide en de solvabiliteit is verder toegenomen tot meer dan 60%.

De Dockwise Swan transporteert funderingen van windturbines ten behoeve van het Wikinger offshore windmolenpark.

TUSSENTIJDSE GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE OVERZICHTEN OVER HET 1E HALFJAAR 2016

VERKORTE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(in miljoenen EUR)	*Toelichting*	**1E HALFJAAR 2016**	1E HALFJAAR 2015
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet	*[9]*	**1.171,3**	1.570,3
Overige opbrengsten	*[11]*	**36,6**	3,0
		1.207,9	1.573,3
BEDRIJFSLASTEN			
Grondstoffen, materialen, personeelslasten, diensten en uitbesteed werk		**-882,7**	-1.131,7
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		**-135,2**	-140,8
		-1.017,9	-1.272,5
Aandeel in resultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	*[13]*	**-7,6**	30,0
Herwaardering belang in Fugro N.V.		**-**	28,5
BEDRIJFSRESULTAAT		**182,4**	359,3
Financieringsbaten en -lasten		**-15,0**	-15,7
WINST VOOR BELASTINGEN		**167,4**	343,6
Winstbelastingen	*[16]*	**-18,9**	-37,4
NETTOGROEPSWINST OVER DE VERSLAGPERIODE		**148,5**	306,2
NETTOGROEPSWINST OVER DE VERSLAGPERIODE TOEREKENBAAR AAN:			
Aandeelhouders		**147,5**	306,5
Minderheidsbelangen		**1,0**	-0,3
		148,5	306,2
Gewogen gemiddeld aantal aandelen (x 1.000)		**126.312**	122.712
Ultimostand aantal uitstaande aandelen (x 1.000)		**130.077**	125.627
Gewone winst per aandeel		**EUR 1,17**	EUR 2,50
Verwaterde winst per aandeel		**EUR 1,17**	EUR 2,50
EBITDA		**317,6**	500,1

De toelichting op de pagina's 27 tot en met 33 is een integraal onderdeel van deze Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten over het 1e halfjaar 2016.

VERKORT GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

(in miljoenen EUR)	*Toelichting*	**1E HALFJAAR 2016**	1E HALFJAAR 2015
NETTOGROEPSWINST OVER DE VERSLAGPERIODE		**148,5**	306,2
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN WELKE NIET ZULLEN WORDEN GERECLASSIFICEERD NAAR DE WINST- EN VERLIESREKENING			
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenvorderingen op toegezegd-pensioenregelingen, na winstbelastingen		**0,9**	1,0
Aandeel in niet-gerealiseerde resultaten van geassocieerde deelnemingen en joint ventures, na belastingen	*[13]*	**-6,2**	-
		-5,3	1,0
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN WELKE NA EERSTE OPNAMEN MOGELIJK WORDEN GERECLASSIFICEERD NAAR DE WINST- EN VERLIESREKENING			
Reclassificatie herwaarderingsresultaat belang in Fugro N.V.		**-**	-28,5
Mutatie in de reële waarde van het belang in Fugro N.V.		**-**	-20,1
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten, na winstbelastingen		**-29,6**	113,9
Koersomrekeningsverschillen van joint ventures en geassocieerde deelnemingen, na winstbelastingen	*[13]*	**-14,9**	54,0
Mutatie reële waarde kasstroomafdekkingen, na winstbelastingen		**3,2**	14,1
Mutatie reële waarde kasstroomafdekkingen van joint ventures en geassocieerde deelnemingen, na winstbelastingen	*[13]*	**7,5**	-0,5
		-33,8	132,9
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE, NA WINSTBELASTINGEN		**-39,1**	133,9
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE		**109,4**	440,1
TOE TE REKENEN AAN:			
Aandeelhouders		**108,4**	440,6
Minderheidsbelangen		**1,0**	-0,5
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE		**109,4**	440,1

De toelichting op de pagina's 27 tot en met 33 is een integraal onderdeel van deze Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten over het 1e halfjaar 2016.

VERKORTE GECONSOLIDEERDE BALANS

(in miljoenen EUR)	*Toelichting*	**30 JUNI 2016**	31 DECEMBER 2015
VASTE ACTIVA			
Immateriële activa		**520,8**	533,3
Materiële vaste activa	*[12]*	**2.773,6**	2.784,9
Joint ventures en geassocieerde deelnemingen	*[13]*	**1.283,9**	1.192,8
Overige vaste activa		**48,1**	68,7
		4.626,4	4.579,7
VLOTTENDE ACTIVA			
Voorraden en vorderingen		**897,4**	1.007,5
Liquide middelen		**548,7**	793,7
Activa af te stoten activagroep	*[8]*	**36,3**	224,4
		1.482,4	2.025,6
TOTAAL ACTIVA		**6.108,8**	6.605,3
GROEPSVERMOGEN			
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders	*[14]*	**3.766,9**	3.714,3
Minderheidsbelangen		**7,8**	7,6
		3.774,7	3.721,9
LANGLOPENDE SCHULDEN EN VOORZIENINGEN			
Leningen en overige financieringsverplichtingen		**694,6**	914,2
Voorzieningen		**72,1**	67,5
Overige schulden en verplichtingen		**13,2**	27,2
		779,9	1.008,9
KORTLOPENDE SCHULDEN EN VOORZIENINGEN			
Leningen en overige financieringsverplichtingen		**0,3**	18,1
Rekening-courantkredieten banken		**42,7**	30,6
Voorzieningen		**3,4**	7,0
Overige schulden en verplichtingen		**1.492,0**	1.781,7
Verplichtingen af te stoten activagroep	*[8]*	**15,8**	37,1
		1.554,2	1.874,5
TOTAAL GROEPSVERMOGEN EN SCHULDEN		**6.108,8**	6.605,3
Solvabiliteit		**61,8%**	56,3%

De toelichting op de pagina's 27 tot en met 33 is een integraal onderdeel van deze Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten over het 1e halfjaar 2016.

VERKORT GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

(in miljoenen EUR)	*Toelichting*	**1E HALFJAAR 2016**	1E HALFJAAR 2015
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN			
Nettogroepswinst		**148,5**	306,2
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		**135,2**	140,8
Cashflow		**283,7**	447,0
Aanpassingen voor:			
Financieringsbaten en -lasten, winstbelastingen en boekresultaten		**-2,7**	50,1
Mutatie overige vaste activa, exclusief latente belastingen		**2,2**	4,8
Mutatie voorzieningen, exclusief latente belastingen		**-1,0**	4,6
Mutatie werkkapitaal (inclusief voorraden, exclusief winstbelastingen en rente)		**-141,5**	-81,2
Aandeel in resultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen en herwaarderingswinst belang in Fugro N.V.		**7,6**	-58,5
Kasstroom gegenereerd uit operationele activiteiten		**148,3**	366,8
Ontvangen dividenden	*[13]*	**17,6**	40,1
Ontvangen financieringsbaten en betaalde financieringslasten		**-14,6**	-14,8
Betaalde winstbelastingen		**-51,7**	-92,9
Nettokasstroom uit operationele activiteiten		**99,6**	299,2
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN			
Netto-investeringen in (im)materiële (vaste) activa	*[12]*	**-98,8**	-115,3
Verwerving middels bedrijfscombinatie, na aftrek van verworven geldmiddelen	*[5]*	**-70,7**	-
Uitbreiding belang in Fugro N.V.		**-**	-99,9
Investering in overige geassociceerde deelnemingen en/of joint ventures		**-0,7**	-
Verkoop van (deel van) dochterondernemingen, na aftrek van afgestoten geldmiddelen	*[6]*	**86,2**	29,4
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten		**-84,0**	-185,8
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Aflossingen op leningen en overige financieringsverplichtingen		**-217,3**	-83,7
Betaald dividend aan aandeelhouders en minderheidsbelangen	*[14]*	**-56,6**	-48,6
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten		**-273,9**	-132,3
SALDO MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN EN REKENING-COURANTKREDIETEN		**-258,3**	-18,9
Saldo liquide middelen en rekening-courantkredieten banken per 1 januari (inclusief opgenomen in de af te stoten activagroep)		**766,7**	395,4
Mutatie liquide middelen en rekening-courantkredieten banken		**-258,3**	-18,9
Koersomrekeningsverschillen		**-1,7**	3,8
Mutatie in saldo liquide middelen en rekening-courantkredieten banken		**-260,0**	-15,1
SALDO LIQUIDE MIDDELEN EN REKENING-COURANTKREDIETEN BANKEN PER 30 JUNI (INCLUSIEF OPGENOMEN IN DE AF TE STOTEN ACTIVAGROEP)		**506,7**	380,3

De toelichting op de pagina's 27 tot en met 33 is een integraal onderdeel van deze Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten over het 1e halfjaar 2016.

VERKORT GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT VAN HET GROEPSVERMOGEN

	1E HALFJAAR 2016			1E HALFJAAR 2015		
(in miljoenen EUR)	EIGEN VERMOGEN	MINDERHEIDS BELANGEN	GROEPS VERMOGEN	EIGEN VERMOGEN	MINDERHEIDS BELANGEN	GROEPS VERMOGEN
Stand per 1 januari	**3.714,3**	**7,6**	**3.721,9**	3.151,9	7,9	3.159,8
GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE						
Winst over de verslagperiode	**147,5**	**1,0**	**148,5**	306,5	-0,3	306,2
Niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode	**-39,1**	**-**	**-39,1**	134,1	-0,2	133,9
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode	**108,4**	**1,0**	**109,4**	440,6	-0,5	440,1
TRANSACTIES MET DE AANDEELHOUDERS						
Uitkeringen aan de aandeelhouders						
Contant dividend	**-55,8**	**-0,8**	**-56,6**	-47,6	-1,0	-48,6
Totaal transacties met de aandeelhouders	**-55,8**	**-0,8**	**-56,6**	-47,6	-1,0	-48,6
Stand per 30 juni	**3.766,9**	**7,8**	**3.774,7**	3.544,9	6,4	3.551,3

De toelichting op de pagina's 27 tot en met 33 is een integraal onderdeel van deze Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten over het 1e halfjaar 2016.

TOELICHTING OP DE TUSSENTIJDSE GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE OVERZICHTEN

1. ALGEMEEN

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. (de "Vennootschap") is een toonaangevende internationale dienstverlener op het gebied van baggeren, droge en maritieme infrastructuur en maritieme diensten. Koninklijke Boskalis Westminster N.V. is statutair gevestigd te Sliedrecht, Nederland en heeft haar hoofdkantoor in Papendrecht, Nederland. De Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten over het 1e halfjaar 2016 van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. omvatten de Vennootschap en haar dochterondernemingen (tezamen te noemen de "Groep" en afzonderlijk "Groepsentiteiten") en de belangen van de Groep in geassocieerde deelnemingen en entiteiten waarover gemeenschappelijke zeggenschap wordt uitgeoefend.

De Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten zijn door de Raad van Bestuur opgesteld en vrijgegeven voor publicatie op 18 augustus 2016.

Op de Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten over het 1e halfjaar 2016 is door de externe accountant geen accountantscontrole uitgevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening 2015 van de Groep is beschikbaar op www.boskalis.com.

2. OVEREENSTEMMINGSVERKLARING

De Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten zijn opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standard (IFRS) IAS 34 Tussentijdse financiële verslaggeving. Ze bevatten niet alle informatie die vereist is voor een volledige jaarrekening en dienen in combinatie met de door de externe accountant gecontroleerde geconsolideerde jaarrekening 2015 van de Groep te worden gelezen.

3. GEHANTEERDE GRONDSLAGEN BIJ DE OPSTELLING VAN DE TUSSENTIJDSE GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE OVERZICHTEN

De toegepaste grondslagen voor de waardering van activa en verplichtingen en resultaatbepaling zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen die voor de geconsolideerde jaarrekening 2015 zijn toegepast, rekening houdend met de toegepaste nieuwe interpretatie zoals genoemd in de volgende paragraaf.

Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, in EUR miljoenen.

TOEGEPASTE NIEUWE INTERPRETATIE

Aanpassingen in IAS19 'Defined Benefit Plans: Employee Contributions' hebben betrekking op bijdragen van werknemers voor toegezegdpensioenregelingen. Deze aanpassingen zijn van toepassing op de boekjaren die ingaan op of na 1 februari 2015. Deze aanpassing is voor de Groep van toepassing vanaf 1 januari 2016 en heeft geen materiële gevolgen voor het vermogen en resultaat van en de presentatie door de Groep.

NOG NIET TOEGEPASTE NIEUWE STANDAARDEN EN INTERPRETATIES

De volgende standaarden, wijzigingen op standaarden en interpretaties zijn per 30 juni 2016 nog niet van kracht en/of nog niet aanvaard door de Europese Unie (EU). Ze zijn daarom niet toegepast op deze Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten. De Groep past deze standaarden en interpretaties niet vervroegd toe en heeft de omvang van het te verwachten effect nog niet bepaald. De voor de Groep mogelijk belangrijkste veranderingen kunnen als volgt worden samengevat:

- IFRS9 'Financial instruments' is van toepassing op boekjaren die ingaan op of na 1 januari 2018. De EU heeft deze standaard nog niet aanvaard.
- IFRS15 'Revenue from Contracts with Customers' geeft een raamwerk voor verantwoording van opbrengsten en zal de huidige standaarden voor opbrengsten (IAS18) en onderhanden werken (IAS11) vervangen. De standaard is van toepassing op boekjaren die ingaan op of na 1 januari 2018. De EU heeft deze standaard nog niet aanvaard.
- IFRS16 'Leases' vervangt de huidige standaard voor leases (IAS17) en geeft een raamwerk voor de verantwoording van leasecontracten. De nieuwe standaard vereist met name dat leasenemers in de balans van een verplichting opnemen en de gebruiksrechten voortvloeiend uit leasecontracten, indien de duur daarvan langer is dan een jaar, activeren. Deze standaard is gepubliceerd in januari 2016 en is van toepassing vanaf 1 januari 2019. De EU heeft deze standaard nog niet aanvaard.

4. SCHATTINGEN

De opstelling van Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De significante oordelen die het

management heeft gevormd bij de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep, alsmede de belangrijke bronnen van schattingsonzekerheden, zijn dezelfde als toegepast in de geconsolideerde jaarrekening 2015, behoudens het volgende:

BELASTINGEN

De belastinglast wordt bepaald als het product van het gewogen gemiddelde tarief van de winstbelastingen dat voor het volledige boekjaar wordt verwacht en het resultaat vóór belastingen over de tussentijdse verslagperiode, rekening houdend met bekende afwijkingen.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING VAN GOODWILL EN OVERIGE IMMATERIËLE ACTIVA

De Groep voert haar jaarlijkse beoordeling op bijzondere waardevermindering van goodwill en immateriële activa met een onbepaalde levensduur in het vierde kwartaal uit.

5. VERWERVING BAGGERACTIVITEITEN STRABAG WASSERBAU

Op 31 maart 2016 heeft de Groep beslissende zeggenschap verkregen over de Duitse baggeractiviteiten van STRABAG Wasserbau GmbH (hierna: STRABAG business), middels het sluiten van een asset purchase agreement en het voldoen van de overeengekomen aankoopprijs, waardoor met name schepen en bijbehorende personeelsleden zijn overgenomen. Daarmee is er sprake van een bedrijfscombinatie die als zodanig is verwerkt in de consolidatie.

De toevoeging van de STRABAG business betekent voor de Groep een verdere versterking van de marktpositie en dienstverlening van de divisie Dredging & Inland Infra. Daarnaast biedt het verkrijgen van beslissende zeggenschap over de STRABAG business de Groep nieuwe mogelijkheden om door synergie-effecten te komen tot kostenbesparingen.

Na het verkrijgen van beslissende zeggenschap heeft de STRABAG business dit halfjaar nog niet bijgedragen aan de omzet en is een negatief resultaat gerealiseerd van EUR 2,9 miljoen. Indien de overname van de STRABAG business begin 2016 zou hebben plaatsgevonden, is het de inschatting dat dit geen materiële impact op de netto-omzet en het netto-resultaat over de rapportageperiode zou hebben gehad. Dit is exclusief de aan de overname gerelateerde kosten. De Groep heeft in 2016 aan de overname gerelateerde transactiekosten gemaakt van EUR 0,1 miljoen in verband met externe adviseurs. Deze kosten zijn in de Verkorte Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening opgenomen onder Grondstoffen, materialen, personeelslasten, diensten en uitbesteed werk en is opgenomen in het segment resultaat van 'Holding & Eliminaties'.

OVERGEDRAGEN VERGOEDING EN IDENTIFICEERBARE VERWORVEN ACTIVA EN AANGEGANE VERPLICHTINGEN

De overgedragen vergoeding bedroeg EUR 70,7 miljoen aan liquide middelen en voor vrijwel dezelfde waarden zijn, op voorlopige basis, met name de schepen geïdentificeerd als verworven activa. Er zijn geen andere verworven activa en/of aangegane verplichtingen geïdentificeerd met een materiële omvang. Door de relatief korte tijdspanne tussen overnamedatum en rapportagedatum zijn de waarderingen van de geïdentificeerde verworven activa en aangegane verplichtingen nog niet in voldoende mate afgerond. Vooralsnog zijn de reële waarden gelijk gesteld aan de overgedragen vergoeding. Nadere inzichten, binnen maximaal een jaar na overnamedatum of een eerder moment waarop de reële waarden definitief zijn vastgesteld, kunnen nog resulteren in een aanpassing van de gehanteerde reële waarden. Er zal naar verwachting bij afronding van het waarderingsproces, gelet op de relatief jonge leeftijd en technische karakteristieken van de belangrijkste schepen sprake zijn van badwill op deze transactie.

6. SAMENVOEGING KOTUG SMIT

Op 7 april 2016 heeft de Groep de samenvoeging van haar Europese havensleepactiviteiten met die van KOTUG International B.V. afgerond. Beide partners hebben ieder een belang van 50% in de nieuwe combinatie, die opereert onder de naam KOTUG SMIT Towage. De joint venture heeft een vloot van 65 sleepboten en opereert in elf havens in België, Duitsland, Groot Britannië en Nederland.
De nieuwe situatie is vanaf april 2016 verwerkt in de consolidatie en met ingang van deze datum worden deze activiteiten via de strategische joint venture KOTUG SMIT Towage verantwoord. Onder IFRS is deze transactie verwerkt als verkoop van groepsmaatschappijen door de Groep en vervolgens als investering in de strategische joint venture KOTUG SMIT Towage. De opbrengstwaarde van de verkochte groepsmaatschappijen is geschat op basis van een bedrijfswaardering. Tevens zijn de voorlopige reële waarden geschat van de activa en verplichtingen van de strategische joint venture ter bepaling van de in de deelnemingswaarde opgenomen goodwill. Het boekresultaat samenhangend met deze transactie bedraagt voor belastingeffecten EUR 34,0 miljoen (na belastingeffecten EUR 37,0 miljoen), waarin begrepen EUR 1,7 miljoen positief terzake de recycling van cumulatieve koersomrekeningsverschillen. Uit hoofde van deze transactie heeft de Groep EUR 90 miljoen ontvangen, hetgeen als desinvesteringkasstroom is verantwoord.

Vanaf eind 2014 had de Groep deze, op 7 april 2016 ingebrachte, activiteiten van het operationele segment Towage & Salvage geclassificeerd als activagroep aangehouden voor verkoop.

7. VERWERVING OFFSHORE ACTIVITEITEN VAN VOLKERWESSELS NA BALANSDATUM

Op 1 juli 2016 heeft de Groep beslissende zeggenschap verkregen over de maritieme en offshore windenergie gerelateerde activiteiten van VolkerWessels door verkrijging van 100% van de aandelen en stemrechten in Stemat, VSI (Volker Stevin International) en de resterende 50% van de uitstaande aandelen en stemrechten in VBMS waardoor de participatie van de Groep in VBMS is uitgebreid van 50% naar 100%. Voor de verwerving van VBMS, Stemat en VSI waarin begrepen twee omvangrijke offshore projecten, is op1 juli 2016 EUR 180 miljoen betaald aan VolkerWessels. De netto-mutatie van liquide middelen rekening houdend met de liquide middelen gehouden door de verworven dochterondernemingen c.q. volledig te consolideren onderneming VBMS, bedraagt EUR 78 miljoen. Vanaf 1 juli 2016 is er sprake van een bedrijfscombinatie en dit zal als zodanig worden verwerkt in de consolidatie.

VBMS is de Europese marktleider op het gebied van het offshore installeren van kabels en heeft een sterke marktpositie. Stemat biedt wereldwijd specialistisch drijvend materieel aan en beschikt over een gevarieerde vloot met onder meer een kabellegschip en multi-purpose schepen. VSI is een specialist in het bouwen van offshore funderingen en maritieme constructies. De Groep en VSI hebben eind 2014 en medio 2015 in joint venture twee omvangrijke offshore windmolenpark-projecten aangenomen. Met de overname zal de Groep deze twee projecten zelf voor 100% verder uitvoeren.

Deze bedrijfscombinatie is een logische stap in het versterken van onze dienstverlening in de offshore, waardoor de Groep verwacht nog beter in staat te zijn, onder complexe omstandigheden, haar klanten te bedienen met een optimale inzet van mensen en materieel. De Groep verwacht markt- en kostensynergie-effecten door middel van schaalvoordelen, het gebruik maken van 'best practices', het optimaliseren van het kantorennetwerk en door gecombineerde inkoopmogelijkheden.

Tot en met 30 juni 2016 is het 50% belang van de Groep in VBMS verwerkt als een strategische deelneming. Door het verwerven van beslissende zeggenschap per 1 juli 2016 moet onder IFRS dit belang worden verwerkt als een verkoop van een joint venture door de Groep. De opbrengstwaarde van het verkochte belang zal worden geschat op basis van een bedrijfswaardering en maakt onderdeel uit van de investering in deze bedrijfscombinatie. De herwaardering naar reële waarde van het 50% belang in VBMS zal resulteren in een herwaarderingswinst die in de winst- en verliesrekening over het tweede halfjaar 2016 zal worden verantwoord.

Door de korte tijdspanne tussen overnamedatum en rapportagedatum is de onder IFRS uit te voeren purchase price allocation nog niet afgerond en zijn de reële waarden van de verworven activa (waarin begrepen vorderingen) en aangegane (voorwaardelijke) verplichtingen nog niet bepaald evenals de te verantwoorden herwaarderingswinst op VBMS. Deze herwaarderingswinst wordt mede beïnvloed door reële waarden zoals deze voort zullen komen uit de purchase price allocation. Dit, tezamen met het vaststellen van de goodwill, zal plaatsvinden voor de volgende rapportagedatum (jaarrekening 2016).

8. ACTIVA AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP

SMIT AMANDLA MARINE

De Groep heeft in de tweede helft van februari 2016 een intentie-overeenkomst getekend voor de verkoop van haar 70% belang in SMIT Amandla Marine. De te verkopen activa en verplichtingen worden daarom vanaf maart 2016 geclassificeerd als aangehouden voor verkoop en er worden vanaf dat moment geen afschrijvingen en amortisaties meer verantwoord. In juli 2016 is door partijen een verkoopovereenkomst ondertekend. De verkoop zal naar verwachting in het vierde kwartaal 2016 worden afgerond als is voldaan aan een aantal (gebruikelijke) voorwaarden. SMIT Amandla Marine verleent een verscheidenheid aan maritieme diensten in Zuid-Afrika en maakt thans deel uit van de divisie Offshore Energy.

SAMENVOEGING KOTUG SMIT

Zoals vermeld in toelichting 6 heeft de Groep op 7 april 2016, de ultimo 2015 als activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop geclassificeerde Europese havensleepdiensten ingebracht in de strategische deelneming KOTUG SMIT Towage.

9. OPERATIONELE SEGMENTEN

De Groep onderkent een drietal operationele segmenten, die, zoals hieronder beschreven, de divisies ('lines of business') van de Groep vormen. Deze divisies bieden verschillende diensten aan en worden afzonderlijk beheerd omdat ze verschillende strategieën vereisen. Iedere divisie rapporteert op kwartaalbasis, middels interne management rapportages, aan de Raad van Bestuur.

De activiteiten per operationeel segment kunnen als volgt worden beschreven:

DREDGING & INLAND INFRA

De van oorsprong kernactiviteit baggeren omvat alle werkzaamheden die nodig zijn om slib, zand en andere lagen van de waterbodem te verwijderen en al dan niet op een andere locatie te gebruiken, bijvoorbeeld voor kustbescherming of landaanwinning. De dienstverlening omvat daarnaast aanleg en onderhoud van havens en vaarwegen en kust- en oeverbescherming, maar ook aanverwante specialistische diensten, zoals rotsfragmentatie onder water. Verder is de Groep actief in het delven van grondstoffen, gebruikmakend van

baggertechnieken. In Nederland is de Groep ook actief als aannemer van droge infrastructuurprojecten. Het betreft hier het ontwerp, de voorbereiding (door middel van drooggrondverzet) en uitvoering van grootschalige civiele infrawerken, zoals de aanleg van (spoor)wegen, bruggen, dammen, viaducten en tunnels. Hierbij worden ook specialistische werkzaamheden, zoals grondverbetering en grondsanering, uitgevoerd.

OFFSHORE ENERGY

Met de offshore dienstverlening van de Groep, waaronder Dockwise en Fairmount, worden de activiteiten van de internationale energiesector, waaronder olie- en gasbedrijven en aanbieders van duurzame energievormen zoals windenergie, ondersteund. De Groep is betrokken bij de ontwikkeling, aanleg, onderhoud en ontmanteling van olie- en LNG-import/exportfaciliteiten, offshore platformen, pijpleidingen en kabels en offshore windmolenparken. Hiervoor zet de Groep haar expertise in op het gebied van zwaar transport, hijswerk en installatie, duik- en ROV-diensten aangevuld met baggeren, offshore steenstortwerk en installatie van pijpleidingen. Met VBMS, tot 1 juli 2016 in joint venture verband, is de Groep een leidende speler op de Europese markt voor offshore kabelinstallatiewerken. Met ingang van 1 juli 2016 maken de overgenomen offshore activiteiten van VolkerWessels bestaande uit VSI, Stemat, en VBMS volledig onderdeel uit van dit segment.

TOWAGE & SALVAGE

In havens over de hele wereld verleent de Groep middels de joint ventures Keppel Smit Towage, SAAM SMIT Towage en KOTUG SMIT Towage assistentie aan binnenkomende en uitgaande zeeschepen. Daarnaast wordt voor de exploitatie en het beheer van onshore en offshore terminals een breed palet aan diensten geleverd via de joint venture Smit Lamnalco. Dit omvat onder andere het begeleiden bij het aan- en afmeren van tankers bij LNG- en olieterminals en aanvullende ondersteunende diensten. In ruim 90 havens in 35 landen worden met een veelzijdige vloot van meer dan 450 schepen onder andere olie- en chemicaliëntankers, containerschepen, koelschepen, RoRo-schepen en stukgoedschepen geassisteerd. Met SMIT Salvage biedt de Groep diensten aan op het gebied van berging en wrakopruiming. SMIT Salvage biedt assistentie aan schepen in nood en is in staat op ieder moment waar dan ook ter wereld in actie te komen. Hiervoor wordt gewerkt vanuit vier locaties die strategisch gelegen zijn ten opzichte van de belangrijkste internationale vaarroutes: Houston, Kaapstad, Rotterdam en Singapore. Wrakopruiming van gezonken schepen en offshore platformen gebeurt vrijwel altijd op locaties waar een wrak het verkeer hindert of een gevaar voor het milieu oplevert.

SEGMENTEN

De operationele segmenten worden beoordeeld op basis van het segmentresultaat (bedrijfsresultaat) en de EBITDA. Het segmentresultaat en de EBITDA worden gehanteerd als maatstaf om de financiële prestaties van de operationele segmenten te beoordelen, zowel onderling als met andere aanbieders die opereren in deze markten. Leveringen tussen operationele segmenten, voor zover daar sprake van is, vinden plaats op zakelijke basis. De EBITDA wordt gedefinieerd als het segmentresultaat voor afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen. Gedurende de verslagperiode hebben geen materiële transacties tussen de operationele segmenten plaatsgevonden.

INFORMATIE OVER OPERATIONELE SEGMENTEN EN AANSLUITING NAAR DE RESULTATEN VAN DE GROEP

(in miljoenen EUR)	DREDGING & INLAND INFRA	OFFSHORE ENERGY	TOWAGE & SALVAGE	HOLDING & ELIMINATIES	GROEP
1e halfjaar 2016					
Netto-omzet	533,0	567,0	83,3	-12,0	1.171,3
EBITDA	111,6	190,5	29,5	-14,0	317,6
Aandeel in resultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	1,1	0,1	19,1	-27,9	-7,6
Segmentresultaat / bedrijfsresultaat	63,2	107,7	24,8	-13,3	182,4
Niet-gealloceerde financieringsbaten en -lasten					-15,0
Niet-gealloceerde winstbelastingen					-18,9
Nettogroepswinst					148,5
Investeringen in materiële vaste activa	61,3	34,3	0,9	3,1	99,6
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen	48,4	82,8	4,7	-0,7	135,2

(in miljoenen EUR)	DREDGING & INLAND INFRA	OFFSHORE ENERGY	TOWAGE & SALVAGE	HOLDING & ELIMINATIES	GROEP
1e halfjaar 2015					
Netto-omzet	814,2	619,9	133,6	2,6	1.570,3
EBITDA	203,0	242,9	49,0	5,2	500,1
Aandeel in resultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	1,1	5,4	19,6	3,9	30,0
Segmentresultaat / bedrijfsresultaat	152,6	158,6	40,5	7,6	359,3
Niet-gealloceerde financieringsbaten en -lasten					-15,7
Niet-gealloceerde winstbelastingen					-37,4
Nettogroepswinst					306,2
Investeringen in materiële vaste activa	27,9	28,7	13,0	9,4	79,0
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen	50,4	84,3	8,5	-2,4	140,8

Een groot deel van de uitgevoerde en onderhanden werken binnen de operationele segmenten Dredging & Inland infra en Offshore Energy wordt direct of indirect uitgevoerd in opdracht van overheidsinstellingen en (aannemers van) olie- en gasproducenten in diverse landen en geografische gebieden. Door de spreiding van de opdrachten kwalificeert geen van deze opdrachtgevers zich als een belangrijke cliënt in relatie tot het totaal van de netto-omzet van de Groep.

10. SEIZOENSGEBONDENHEID VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN

De bedrijfsactiviteiten van de Groep worden grotendeels projectmatig uitgevoerd en worden derhalve beïnvloed door het moment van opstarten en afronden van projecten. Projecten worden uitgevoerd en diensten worden verleend over de gehele wereld. Van een duidelijke seizoensinvloed is geen sprake.

11. OVERIGE OPBRENGSTEN

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit het positieve boekresultaat van EUR 34,0 miljoen, zoals vermeld in toelichting 6, gerelateerd aan de samenvoeging van de Europese havensleepdiensten van de Groep en KOTUG International B.V. en positieve boekresultaten op het afstoten van materieel.

12. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende de verslagperiode kan als volgt worden toegelicht:

(in miljoenen EUR)	TOTAAL
Boekwaarde per 1 januari 2016	**2.784,9**
Investeringen	99,6
Verworven via bedrijfscombinatie	69,8
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-130,7
Desinvesteringen	-0,8
Reclassificatie naar af te stoten activagroep	-27,2
Koersomrekeningsverschillen en overige mutaties	-22,0
Boekwaarde per 30 juni 2016	**2.773,6**

13. JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

Het verloop van de joint ventures en geassocieerde deelnemingen gedurende de verslagperiode kan als volgt worden toegelicht:

(in miljoenen EUR)	TOTAAL
Boekwaarde per 1 januari 2016	**1.192,8**
Investering in KOTUG SMIT Towage	129,2
Overige investeringen	0,7
Aandeel in resultaat geassocieerde deelneming Fugro N.V.	-27,9
Aandeel in resultaat van joint ventures en overige geassocieerde deelnemingen	20,3
Aandeel in resultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	-7,6
Ontvangen dividenden	-17,6
Koersomrekeningsverschillen en overige mutaties	-13,6
Boekwaarde per 30 juni 2016	**1.283,9**

Fugro heeft over het eerste halfjaar een verlies gerapporteerd van EUR 202,1 miljoen, waarin begrepen bijzondere waardeverminderingen van met name goodwill, materieel en een langlopende vordering. In 2015 heeft de Groep op basis van publiek beschikbare informatie een schatting gemaakt van de reële waarde van activa en verplichtingen van Fugro N.V. ter bepaling van de in de deelnemingswaarde begrepen goodwill. Rekening houdend met de aanpassingen naar reële waarde en verschillen in de grondslagen voor de financiële verslaggeving tussen Fugro N.V. en de Groep, bedraagt het verlies van Fugro N.V. EUR 97,7 miljoen. Het aandeel van de Groep daarin bedraagt een verlies van EUR 27,9 miljoen, welke is verantwoord in de winst- en verliesrekening.

14. DIVIDENDUITKERINGEN AAN DE AANDEELHOUDERS VAN KONINKLIJKE BOSKALIS WESTMINSTER N.V.

In het eerste halfjaar 2016 is het dividend over 2015 ten bedrage van EUR 201,0 miljoen uitgekeerd (EUR 1,60 per gewoon aandeel).

72% van de aandeelhouders heeft gekozen voor een dividend in de vorm van gewone aandelen. In verband hiermee zijn 4.449.790 nieuwe gewone aandelen Koninklijke Boskalis Westminster N.V. uitgegeven. Daarmee bedraagt per 30 juni 2016 het aantal uitstaande aandelen 130.076.852.

Het resterende deel van de aandeelhouders (28%) heeft gekozen voor een dividend in contanten. Hiervoor is EUR 55,8 miljoen uitgekeerd en de daarbij behorende dividendbelasting is in juli 2016 betaald.

15. VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen van de Groep zijn te onderscheiden: dochterondernemingen, joint ventures, geassocieerde deelnemingen, aandeelhouders met invloed van betekenis, pensioenfondsen welke in overeenstemming met IAS19 worden geclassificeerd als gedekte toegezegd-pensioenregelingen en leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur. Er hebben zich naast de hierna te noemen mutatie geen belangrijke wijzigingen voorgedaan in de aan de Groep verbonden partijen. De heer Ir. F.A. Verhoeven is op de Algemene vergadering van Aandeelhouders van 10 mei 2016 teruggetreden uit de Raad van Bestuur in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Transacties met joint ventures en geassocieerde deelnemingen in het kader van de normale bedrijfsuitoefening vinden plaats tegen zakelijke en objectieve condities. In het eerste halfjaar 2016 betreft dit verkopen en inkopen ten bedrage van EUR 13,3 miljoen respectievelijk EUR 3,1 miljoen (eerste halfjaar 2015: EUR 9,2 miljoen en EUR 0,2 miljoen). Te vorderen en verschuldigde bedragen ter zake joint ventures en geassocieerde deelnemingen bedragen ultimo eerste halfjaar 2016 EUR 22,8 miljoen respectievelijk EUR 3,5 miljoen (ultimo 2015: EUR 12,7 miljoen en EUR 3,1 miljoen). Transacties met leden van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen betreffen uitsluitend reguliere compensatie.

Gedurende het eerste halfjaar 2016 waren er geen andere materiële transacties met verbonden partijen die redelijkerwijs op enige beslissing van de gebruikers van deze Tussentijdse Geconsolideerde Financiële Overzichten van invloed zouden kunnen zijn.

16. BELASTINGPOSITIE

Over het resultaat van het eerste halfjaar 2016 is EUR 18,9 miljoen aan winstbelastingen verschuldigd (eerste halfjaar 2015: EUR 37,4 miljoen).

Het Nederlandse toepasselijke belastingtarief bedraagt 25,0%. Verschillende tarieven, niet-aftrekbare posten, de behandeling van fiscale verliezen, bijzondere fiscale regimes in diverse landen, correcties voorgaande jaren alsmede effecten van resultaten vrij van belastingheffing, leidden in de verslagperiode tot een effectieve belastingdruk van 11,3% (eerste halfjaar 2015: 10,9%).

17. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Het totaal van de, voornamelijk ten behoeve van lopende projecten, uitstaande garanties bedraagt EUR 0,6 miljard. De overige niet in de balans opgenomen verplichtingen, waaronder begrepen investerings- en operationele leaseverplichtingen, zijn ten opzichte van 31 december 2015 niet materieel gewijzigd, met uitzondering van de investeringsverplichting uit hoofde van de acquisitie van de offshore activiteiten van VolkerWessels (zie toelichting 7). Er lopen gerechtelijke procedures en onderzoeken jegens (onderdelen van) de Groep. Voor zover noodzakelijk geacht en een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van eventuele toekomstige kasstromen zijn hiervoor voorzieningen getroffen.

18. GEBEURTENIS NA BALANSDATUM

In het licht van de huidige marktomstandigheden is, na het voltooien van een vlootrationalisatiestudie, begin juli bekendgemaakt dat in de periode 2016-2018 24 vaartuigen uit de vaart zullen worden genomen. Dit zal middels het slopen, verkopen of opleggen van schepen worden gerealiseerd. Als gevolg van de vlootrationalisatie zullen wereldwijd circa 650 arbeidsplaatsen komen te vervallen.

19. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

REËLE WAARDE

De reële waarde van de meeste financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde met uitzondering van lang- en kortlopende schulden met een vaste rente. De reële waarde van deze schulden is EUR 68,1 miljoen hoger dan de boekwaarde (31 december 2015: EUR 62,5 miljoen hoger).

In de balans zijn de volgende financiële instrumenten opgenomen tegen reële waarde:

(in miljoenen EUR)	**30 JUNI 2016**	31 DECEMBER 2015
FINANCIËLE ACTIVA		
Derivaten langlopend	**36,7**	50,8
Derivaten kortlopend	**8,5**	5,2
	45,2	56,0
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN		
Derivaten langlopend	**0,6**	1,1
Derivaten kortlopend	**10,6**	13,7
	11,2	14,8

HIËRARCHIE REËLE WAARDE

Conform IFRS 13 wordt voor de bepaling van de reële waarde van de opgenomen financiële instrumenten een aantal waarderingsniveaus gedefinieerd:

- Niveau 1: genoteerde marktprijzen (niet gecorrigeerd) in actieve markten voor identieke activa of verplichtingen.
- Niveau 2: input die geen onder niveau 1 vallende genoteerde marktprijs betreft en die waarneembaar is voor het actief of de verplichting, hetzij rechtstreeks (in de vorm van een prijs) hetzij indirect (dat wil zeggen, afgeleid van een prijs).
- Niveau 3: input voor het actief dat of de verplichting die niet op waarneembare marktgegevens is gebaseerd (niet-waarneembare input).

De reële waarde van derivaten is gebaseerd op de toekomstige kasstromen, objectief waarneembare forward koersen van de relevante interestvoeten, valuta's en commodities op balansdatum, en de forward koersen volgens de contracten. Tevens is de gehanteerde disconteringsvoet afgeleid van de relevante interest curves. De reële waarde van derivaten is te categoriseren in niveau 2 (31 december 2015: niveau 2).

De reële waarde van de lang- en kortlopende leningen en overige schulden met een vaste rente is bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen waarvoor de disconteringsvoet is afgeleid van relevante interest curves. De reële waarde van deze leningen en schulden is te categoriseren in niveau 3 (31december 2015: niveau 3).

20. BESTUURDERSVERKLARING

De Raad van Bestuur van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. verklaart hierbij dat, voor zover haar bekend, de Tussentijde Geconsolideerde Financiële Overzichten over het eerste halfjaar 2016, opgesteld overeenkomstig International Financial Reporting Standard (IFRS) IAS 34 Tussentijdse financiële verslaggeving, een getrouw beeld geven van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst of het verlies van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en het halfjaarverslag een getrouw overzicht geeft van de informatie vereist krachtens artikel 5:25d leden 8 en 9 van de Wet op het financieel toezicht.

Papendrecht / Sliedrecht, 18 augustus 2016

Raad van Bestuur
Dr. P.A.M. Berdowski, voorzitter
Ing. T.L. Baartmans
Drs. J.H. Kamps, CFO

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.
Rosmolenweg 20
Postbus 43
3350 AA Papendrecht

royal@boskalis.com
T 078 6969000
F 078 6969555

www.boskalis.com

